

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Aitona

Escola Francesc Feliu

Elaborat el curs 2012-2013

Actualitzat el curs 2023-2024

ÍNDEX

0. INTRODUCCIÓ.....	3
1. MARC LEGAL.....	3
2. ANÀLISI DEL CONTEXT	5
3. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES	7
4. CRITERIS PEDAGÒGICS, METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES.....	9
4.1. Principis pedagògics	10
4.2. Metodologia.....	12
4.2.1. De la immersió lingüística al TILC.....	12
4.2.2. L'aprenentatge de llengües a través de les TAC.....	13
4.3. Distribució horària de les llengües.....	14
4.4. Programes, projectes i activitats.....	15
5. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS: EL CATALÀ, EL CASTELLÀ I L'ANGLÈS	21
5.2. L'ensenyament- aprenentatge de les llengües al Francesc Feliu.....	22
5.2.1. Implementació a les diferents etapes educatives.....	22
5.2.2. Comunicació oral, lectura i escriptura: estratègies transversals per a l'adquisició de la competència comunicativa i lingüística global	24
5.2.3. Continuïtat i coherència educativa entre cicles i nivells	29
6. AVALUACIÓ	31
7. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	32
7.1. Atenció a l'alumnat nouvingut.....	33
8. COOPERACIÓ EDUCATIVA	37
9. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ	38
9.1. Organització dels usos lingüístics	38
9.1.1. Llengua del centre.....	38
9.1.2. Documents de centre	38

9.1.3. Ús no sexista del llenguatge	38
9.1.4. Comunicació externa	38
9.1.5. Llengua de relació amb les famílies i l'entorn	39
9.1.6. Educació no formal	39
9.2. El pla de formació de centre en temes lingüístics	40
9.3. Projectes d'innovació	40
9.4. Biblioteca escolar	41
9.5. Projecció del centre	41
9.6. Xarxes de comunitats virtuals i noves tecnologies	41
9.7. Intercanvis i mobilitat	42
10. BIBLIOGRAFIA	44

0. INTRODUCCIÓ

El Projecte Lingüístic de Centre (PLC) forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i té present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre.

Aquest document es planteja com un instrument de treball viu i real, motiu pel qual es revisa i s'actualitza periòdicament per tal de donar resposta a la diversitat cultural i lingüística del centre i a les necessitats educatives del moment.

El Projecte Lingüístic s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en els centres. Per aquest motiu, la nostra escola reflexiona sobre l'ús i el tractament de les llengües en les diverses activitats de centre, les quals es recullen en la Memòria Anual (MA) i en la Programació General Anual (PGA).

Des de l'Escola Francesc Feliu, caminem cap a un model lingüístic que entén l'educació plurilingüe com alguna cosa més que ensenyar i aprendre diferents llengües. Aquesta concepció de l'educació implica que totes les llengües, les curriculars i les pròpies, contribueixen a desenvolupar la competència comunicativa i lingüística de cada alumne/a, de manera que les utilitzi per a adquirir nous coneixements i per assolir una comunicació efectiva amb diferents llengües i en diferents circumstàncies i situacions.

Això tan sols serà possible vetllant per una organització lingüística a nivell de centre que prengui en consideració totes les àrees curriculars i tots els espais i moments de la vida escolar. Per tant, ens caldrà dissenyar una programació conjunta, complementària i coherent entre les diferents àrees d'ensenyament-aprenentatge.

1. MARC LEGAL

L'Estatut d'autonomia de Catalunya determina, en l'article 6, que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. En el mateix sentit, la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, en l'article 20 defineix la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius.

Alhora, la Llei 12/2009, d'educació, desenvolupa també el règim lingüístic derivat de l'Estatut, que en l'article 143.1 estableix que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia i, per tant, determina el règim lingüístic del sistema educatiu amb la finalitat de garantir la normalització lingüística del català. Així, d'acord amb l'article 35.2 de

l'Estatut, que regula el sistema educatiu a Catalunya, garanteix a tota la població escolar, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, el compliment del deure i l'exercici del dret de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà. Aquesta llei reforça la importància del català i el seu aprenentatge com a llengua pròpia de Catalunya i factor d'inclusió social, i fa una aposta per la potenciació del plurilingüisme a les escoles assegurant, com a mínim, un bon nivell d'aprenentatge d'una tercera llengua, d'acord amb el que estableix l'article 44.2 de l'Estatut.

L'article 50.6 de l'Estatut estableix com a principi rector de les polítiques públiques la garantia de l'ús de la llengua de signes catalana. D'acord amb la [Llei 17/2010, del 3 de juny](#), la llengua de signes catalana (LSC) és la llengua pròpia de la comunitat de signants de Catalunya. També en l'article 5.2 determina que, en l'àmbit escolar, se'n garanteix l'aprenentatge en la modalitat educativa bilingüe, en què és llengua vehicular d'ensenyament juntament amb el català, i les altres llengües orals i escrites oficials a Catalunya.

El règim lingüístic de l'educació infantil i primària es regeix també per la [Llei 8/2022, del 9 de juny](#), sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari, i el [Decret Llei 6/2022, de 30 de maig](#), pel qual es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.

Paral·lelament, els currículums prescrits per la Generalitat de Catalunya, el [Decret 21/2023, de 7 de febrer](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, i el [Decret 175/2022, de 27 de setembre](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, estableixen que, en acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els i les alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que assoleixin les competències que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües.

El [Decret 102/2010, de 3 d'agost](#), d'autonomia dels centres educatius, afirma que aquests tenen la responsabilitat de la gestió de les llengües mitjançant el seu projecte lingüístic.

El [Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu](#), a l'article 1, preveu un conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social i perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT

L'escola se situa a Aitona, un poble de la comarca del Segrià que té 2.521 habitants, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT, 2022). Tot seguit, es mostren dades sobre el lloc de naixement i la nacionalitat de la població del municipi d'Aitona.

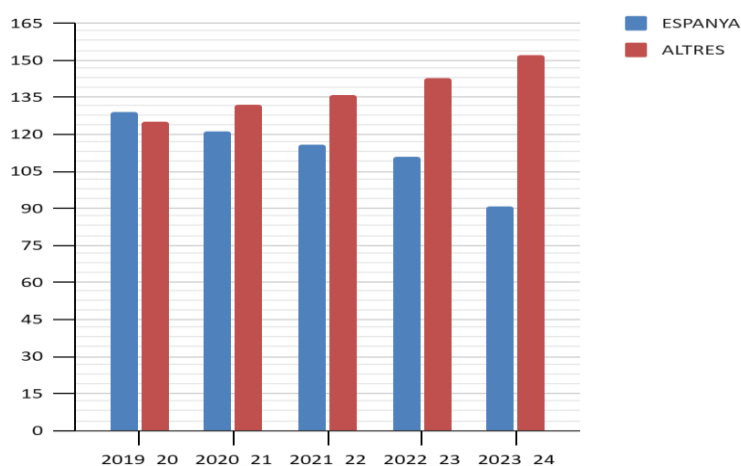
Taula 1. Naixement i nacionalitat de la població d'Aitona

Lloc de naixement (2022)			Nacionalitat (2022)	
Catalunya	Resta d'Espanya	Estranger	Espanyola	Estrangera
1.512	165	844	1.630	891
Total: 2.521			Total: 2.521	

Font: elaboració pròpia a partir dades IDESCAT (2022).

Les dades anteriors demostren que més de la meitat dels habitants d'Aitona han nascut a Catalunya mentre que quasi l'altra meitat han nascut fora i tenen nacionalitats estrangeres. Així doncs, observem una gran diversitat de procedències dins la població d'Aitona.

A continuació, es mostra un gràfic amb les nacionalitats de l'alumnat de l'escola des del curs 2019/20 fins al 2023/24. Com es pot observar, hi ha un augment d'altres nacionalitats al llarg dels cursos, fet que mostra la diversitat cultural present a l'escola.

Font: elaboració pròpia a partir dades ESFERA.

L'escola està immersa en un context de caràcter rural. La majoria de la població treballa al sector agrícola (IDESCAT, 2023). A l'escola, moltes de les famílies autòctones i novingudes es dediquen a la pagesia.

Actualment, aproximadament, un 70% de l'alumnat de l'escola són fills/es de famílies no autòctones. Per aquest motiu, al llarg del curs, solem tenir altes i baixes d'alumnes (matrícula viva) i també absències d'alumnat per períodes de 3 o 4 setmanes per motius de caire familiar (viatges al Marroc principalment).

A continuació, es mostren dades sobre el coneixement del català dins la població d'Aitona.

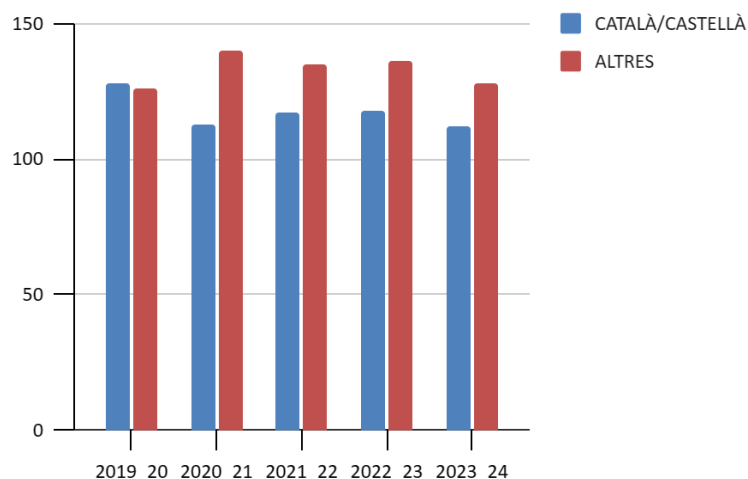
Taula 2. Coneixement del català (Aitona)

L'entén	2.019
El sap parlar	1.499
El sap llegir	1.591
El sap escriure	938
No l'entén	169
Total	2.187

Font: elaboració pròpia a partir dades IDESCAT (2011).

A l'escola trobem alumnat autòcton que coneix la llengua catalana i una gran quantitat d'alumnes amb altres llengües maternes que només utilitzen la llengua catalana en l'àmbit escolar. En aquesta mateixa línia, comptem amb un alt percentatge d'infants que inicien la seva escolaritat fent ús exclusiu de la llengua àrab davant d'una minoria que ho fan en llengua catalana.

Tot seguit, es mostra un gràfic amb l'evolució de l'alumnat que parla el català/castellà o altres llengües des del curs 2019/20 fins al 2023/24. Observem que més de la meitat dels alumnes de l'escola parlen altres llengües.

Font: elaboració pròpia a partir dades ESFERA.

Per aquest motiu, som una escola en la qual el claustre està sensibilitzat en temes d'interculturalitat, diversitat sociolingüística i foment de les llengües. Una de les nostres voluntats ha estat la de donar resposta a les necessitats de l'alumnat i de l'entorn i treballar per tal que els resultats acadèmics siguin positius. Per aconseguir-ho invertim tots els recursos humans i materials que disposem.

La línia educativa del centre sempre ha estat sensible i permeable a la realitat del seu entorn social i físic, l'ha promociat en tot moment i ha potenciat l'autoestima de l'alumnat.

3. OBJECTIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

L'objectiu central de l'educació és preparar l'alumnat perquè sigui capaç de desenvolupar-se com a persona i de comunicar-se i així pugui afrontar els reptes de la societat plural i intercultural del present. Això significa que haurem d'educar els infants perquè desenvolupin aquelles competències comunicatives i lingüístiques que facin possible que tant personalment com socialment actuïn en el seu entorn.

D'acord amb l'article 5 del [Decret 175/2022, de 27 de setembre](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, en acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots l'alumnat, independentment del seu origen familiar tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera amb l'objectiu que assoleixin les competències que s'estableixen en el Marc Europeu comú de referència per a les llengües. Les competències clau relacionades amb l'aprenentatge de les llengües són:

- La **competència en comunicació lingüística** suposa interactuar de forma oral, escrita o signada de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos. Constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. (Annex 1 del Decret 175/2022).
- La **competència plurilingüe** implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per desenvolupar estratègies que permetin intervenir i fer transferències entre llengües. També implica valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica. (Annex 1 del Decret 175/2022).

Per aconseguir-ho, plantejarem el desenvolupament integral i harmònic dels aspectes intel·lectuals, afectius i socials de la persona, entre els quals l'educació lingüística i comunicativa ocupa un lloc preferent.

En el nostre context, aquest model d'educació plurilingüe i intercultural es concreta en els següents **objectius**:

- Proporcionar i encaminar l'alumnat cap a una competència comunicativa, plurilingüe i intercultural que garanteixi, en acabar l'educació obligatòria, un bon domini de les llengües oficials, català i castellà, i de la llengua de signes catalana, si s'escau, i un grau de competència suficient en llengua anglesa, per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i de conviure en una societat multilingüe i multicultural.
- Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua de referència i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.
- Desenvolupar en l'alumnat la capacitat d'utilitzar la seva competència plurilingüe per processar informació vehiculada en diferents llengües amb l'objectiu de construir coneixement nou.
- Fer present en el centre les llengües i cultures dels alumnes d'origen estranger, afavorir-ne el reconeixement, destacar-ne el valor cultural, i promoure'n la integració educativa.
- Mantenir una actitud oberta, respectar les llengües i cultures presents en l'entorn on viuen i interessar-s'hi i respectar d'altres de més llunyanes, de les quals poden aprendre i enriquir-se personalment, malgrat no les aprenguin mai.

- Desenvolupar la competència digital amb la consciència de la importància de l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació i la influència que els missatges audiovisuals i els seus llenguatges tenen en els nous sistemes de comunicació que configuren moltes de les realitats d'aquest món plural i divers.

Tenint en compte aquests objectius i d'acord amb el marc normatiu vigent, el projecte lingüístic es desenvolupa a partir dels **elements constitutius** següents:

1. La llengua catalana és la llengua de referència i la llengua normalment emprada en els àmbits docent, administratiu i de comunicació, i constitueixen l'eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
2. Les llengües curriculars (català, castellà i anglès) es tracten com a llengües d'aprenentatge i com a vehiculadores de continguts durant el temps lectiu i el temps escolar.
3. Les llengües no curriculars, en especial quan són llengües de l'alumnat i de les famílies d'origen estranger, tenen un paper integrador i d'equitat a través de la sensibilització, el respecte, el reconeixement i l'obertura cap a l'aprenentatge de totes les llengües.
4. L'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat d'origen estranger es desenvolupa en llengua catalana d'acord amb les mesures específiques recollides en: pla d'acollida, aula d'acollida i suport lingüístic i social. Aquests alumnes disposen d'un Pla de suport Individualitzat (PI) que adapta el currículum a les seves necessitats immediates d'aprenentatge i que avalua els seus processos d'aprenentatge amb relació als objectius fixats en aquest pla.
5. Per a la resta d'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE) es planifiquen les mesures i suports i es determina en el Pla de suport Individualitzat quins seran els criteris mitjançant els quals s'avaluarà l'assoliment de la competència comunicativa i lingüística.

4. CRITERIS PEDAGÒGICS, METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

En aquest apartat abordem els aspectes pedagògics, metodològics i organitzatius que tenen repercussions lingüístiques.

4.1. Principis pedagògics

Els principis pedagògics que sustenten l'acció educativa per a l'aprenentatge de les llengües són els següents:

- Personalització de l'aprenentatge: tenim en compte els diferents ritmes, la variabilitat d'aprenentatge i els estils cognitius dels i de les alumnes, motiu pel qual utilitzem diverses estratègies metodològiques amb un enfocament globalitzat, proposem un ventall de materials i activitats, amb nivells de complexitat, i vetllem per una organització d'aula amb entorns d'aprenentatge flexibles i creatius amb opcions variades i ajustades a les necessitats.
- Funcionalitat de l'aprenentatge: la llengua només té sentit quan esdevé una eina funcional en el dia a dia de les persones. Per això, promovem un aprenentatge de les llengües que l'alumnat pugui usar per resoldre problemes en diferents contextos.
- Aprenentatge significatiu i amb sentit: suggerim tasques d'aprenentatge autèntiques, és a dir, emmarcades en situacions comunicatives iguals o semblants a les de la vida fora de l'escola. També treballem perquè l'alumnat pugui aprendre a fer ús de la llengua per comunicar, aprendre, crear i reflexionar sobre els problemes quotidians.
- Aprenentatge competencial: treballem la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, l'escolta, etc., des de les diferents àrees, matèries i àmbits, promovent així el desenvolupament de la competència comunicativa i plurilingüe més enllà de l'àrea de llengua.
- Transversalitat de l'aprenentatge: organitzem adequadament els sabers comuns a les tres llengües i plantejem un treball de les llengües en tota la seva complexitat, des de totes les habilitats —interacció, escolta, parla, lectura, escriptura, interpretació— i rendibilitzant els esforços d'aprenentatge per evitar repetir els sabers comuns en cada llengua com són les funcions —donar informació, expressar queixa o agraïment, demanar per un servei, opinar—, les tipologies textuais o els gèneres. Així promovem també la transferència dels aprenentatges entre aquestes llengües.
- Coeducació, perspectiva de gènere i convivència: promovem la comunicació centrada en pràctiques comunicatives no discriminatòries, per identificar i rebutjar els abusos de poder a través de la paraula, fomentar la igualtat des d'una perspectiva de gènere, utilitzar un llenguatge inclusiu i no sexista, així com la gestió dialògica de conflictes.
- Aprenentatge dialògic: promovem l'aprenentatge dialògic a partir de les interaccions, els grups interactius i les tertúlies literàries. Totes les persones (vinguin i/o tinguin la cultura que sigui) tenim capacitat per interactuar. Mitjançant aquest intercanvi

fomentarem l'aprenentatge, donant-li sentit i fent-lo més real, més proper i funcional, aconseguint l'èxit de tots.

- Inclusió educativa: treballem perquè tot l'alumnat, independentment del seu origen lingüístic familiar, tingui un ple domini de les llengües i pugui desenvolupar la competència comunicativa. Per això, partim del disseny universal de l'aprenentatge (DUA) i proposem les mesures i suports educatius necessaris per garantir la inclusió educativa.
- Agrupacions de l'alumnat: fem servir diferents agrupaments heterogenis (parelles, petit i gran grup, agrupament internivell, agrupament intercicle, desdoblaments...) per tal de promoure l'aprenentatge de les llengües, donant un gran protagonisme a la interacció i aprenentatge entre iguals.
- Activitats d'ensenyament- aprenentatge: duem a terme activitats d'aprenentatge integrades en unitats complexes (projectes orals, de lectura i d'escriptura, tasques i seqüències didàctiques, etc.) que exigeixen la participació activa de l'alumnat, el treball cooperatiu i diferents formes d'avaluació (autoavaluació, coavaluació i heteroavaluació).
- Domini de la llengua: situem la llengua al centre del procés d'aprenentatge, ja que és l'instrument d'accés a la informació i de construcció del coneixement. Per això, plantegem l'aprenentatge de les llengües des d'una perspectiva competencial, a través d'enfocaments metodològics centrats en l'aprenentatge integrat de les llengües i d'aquestes amb els continguts, tenint sempre el català com a llengua de referència en el marc de l'horari escolar.
- Hàbit de lectura i vocabulari: dediquem temps a la lectura en totes les àrees, a fi de promoure l'hàbit, el gust i el plaer per la lectura, així com promovem l'adquisició de vocabulari, la comprensió i la producció oral i escrita de manera transversal i global.
- Estructures lingüístiques, gèneres i tipologies textuais: posem l'èmfasi en el treball de totes les estratègies que, amb caràcter transversal i tenint en compte les tres llengües, construeixen la competència comunicativa i lingüística, i facilita l'aprenentatge de les estructures lingüístiques, dels gèneres i les tipologies textuais en totes les seves dimensions (comprensió i producció oral i escrita).
- TILC: apostem per un tractament integrat de llengua i continguts (TILC), una proposta metodològica orientada a ensenyar de manera integrada la llengua i els continguts en totes les àrees.

- Ús de les TIC: facilitem l'aprenentatge i l'ús de la llengua oferint diferents formes de representació de la informació i aprofitant les tecnologies de la informació i la comunicació.

4.2. Metodologia

4.2.1. De la immersió lingüística al TILC

La majoria d'alumnes que comencen l3 són fills/es de famílies procedents del Marroc, amb la qual cosa la immersió lingüística es produeix de forma natural a l'educació infantil i al primer cicle de l'educació primària.

La immersió lingüística és un model d'ensenyament especialment adequat en contextos sociolingüístics en què una bona part de l'alumnat no té la llengua de l'escola com a llengua primera o familiar. Per aquest motiu, en els anys 80 es començaren a implementar aquests programes on la major part de l'alumnat no coneixia la llengua vehicular.

A l'educació primària implementem el tractament integrat de llengües i continguts (TILC) de manera progressiva, sent més intensiva la seva aplicació a partir del cicle mitjà bàsicament perquè:

- És la continuïtat a la immersió. Sabem que el TILC té el seu origen en els programes inicials d'immersió, en la seva formulació actual no solament resulta imprescindible en l'ensenyament i aprenentatge d'una segona llengua o d'una llengua estrangera, sinó que, a partir de la recerca més recent, va prenent forma la idea que també és l'enfocament més adient per a l'aprenentatge de la llengua vehicular principal.
- L'alumnat no catalanoparlant no es pot esperar a dominar la llengua principal d'escolarització abans d'aprendre els continguts de les matèries i, per tant, l'aprenentatge ha de ser simultani a l'adquisició de la llengua. Per tant, ajuda als alumnes a no quedar-se enrere respecte als companys autòctons.
- Alguns continguts lingüístics, cognitius i estratègics —el que anomenem llenguatge acadèmic— es treballen millor integrats en les àrees no lingüístiques que en l'àrea de llengua.
- Els continguts acadèmics de les matèries s'aprenen millor si es tenen en compte els recursos lingüístics necessaris per a adquirir-los, sigui en la llengua pròpia, en una segona llengua o en una llengua estrangera.
- Incrementa els coneixements de la llengua estrangera. L'ús de les llengües estrangeres com a llengües vehiculars per a l'aprenentatge d'altres matèries, permet

obtenir una competència superior en aquestes llengües sense incrementar directament el nombre d'hores lectives.

Tots els àmbits curriculars ofereixen contextos òptims per a l'aprenentatge de la llengua en els quals aquesta s'adquireix a través de materials i tasques autèntiques, que responen als interessos i necessitats de l'alumnat, i que garanteixen la seva motivació. A més, diversifiquen els àmbits d'ús, respecte a les classes convencionals de llengua, i promouen l'adquisició d'una gran varietat de gèneres textuais orals i escrits, tant des de les habilitats receptives com productives.

La llengua en l'aprenentatge, no és només un vehicle de transmissió, sinó un espai de creació de coneixement.

En aquest context de diversitat, el TILC proporciona eines al docent per adequar la resposta didàctica a la diversitat de l'aula i així atendre, en totes les matèries, les necessitats de tots els alumnes.

4.2.2. L'aprenentatge de llengües a través de les TAC

Les tecnologies de la informació i la comunicació, les TIC, aplicades a l'àmbit de l'educació, són el fonament de les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement, les TAC. Aquest fet implica emprar les tecnologies per millorar i innovar en els processos educatius, mitjançant un ús que afavoreixi la construcció dels aprenentatges.

La pedagogia de les TAC es basa en una metodologia renovada adreçada a la creació col·lectiva de coneixement, a l'ensenyament individualitzat i a l'aprenentatge actiu mitjançant la col·laboració. Aquesta és facilitadora de l'expressió i la comunicació, i permet plantejar qüestions a partir de la presentació de problemes, cercar informació i analitzar-la tot destriant-ne l'adequada i pertinent, dialogar, prendre decisions, arribar a consensos per interpretar les informacions, reordenar i estructurar accions, i comunicar el coneixement propi de manera precisa i entenedora, creativa i imaginativa, que obri la porta a nous interrogants i qüestions.

Les TAC contribueixen a millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge, i té efectes positius en l'aprenentatge de les llengües i en el desenvolupament de la competència lingüística i de la plurilingüe. Per exemple, els jocs digitals ajuden a desenvolupar el pensament crític de l'alumne; les eines de reconeixement de la parla són útils per millorar la pronunciació i l'expressió oral; la participació en xats i fòrums permet usos reals i complexos

de la llengua, etc. Totes aquestes eines comparteixen el fet de facilitar l'accés a la llengua objecte d'aprenentatge i a la seva cultura, d'incrementar-ne el temps d'exposició i d'oferir oportunitats de comunicació i, per tant, de pràctica i ús de la llengua que s'està aprenent.

El medi digital ofereix, doncs, un ventall ampli i divers de recursos per a l'aprenentatge de les llengües i de qualsevol altra matèria. A l'escola utilitzem diferents recursos i eines digitals que promouen el desenvolupament de la competència lingüística i plurilingüe com:

- Vídeos, animacions, webquestes, articles digitals, conferències, jocs digitals i en línia, cançons, contes, diccionaris electrònics, els correctors gramaticals i els traductors automàtics, etc.
- Correu electrònic corporatiu, EIX/moodle, eines google (presentacions, drive, formularis...), aplicacions digitals com el kahoot i canva, etc.
- Ordinadors portàtils, maletes audiovisuals, chromebooks, pissarra digital, panells interactius, recursos de robòtica (beebots, tauletes, scratch...).
- Entorns virtuals i videotrucades on els alumnes es comuniquen amb parlants d'altres llengües

4.3. Distribució horària de les llengües

Tot seguit, especifiquem la distribució horària de les llengües a l'educació infantil i primària.

Taula 3. Distribució horària de les llengües a l'educació infantil i primària

EDUCACIÓ INFANTIL			
Llengua catalana	A l'educació infantil, la llengua catalana és la llengua emprada en les diferents situacions d'aprenentatge i moments de la jornada escolar (Llei 12/2009 i article 5 del Decret 21/2023), excepte en les sessions de llengua anglesa. A més, treballem la llengua catalana de forma globalitzada i transversal, motiu pel qual és complex fragmentar el temps escolar dedicat a l'aprenentatge d'aquesta llengua.		
Llengua estrangera	Hores setmanals		
	I3: 1	I4: 1	I5: 2

EDUCACIÓ PRIMÀRIA	
Àmbits/àrees	Hores setmanals

	Sessions àrea	Grups interactius	Altres	Totals
Llengua catalana i literatura A l'educació primària, la llengua normalment emprada en la resta d'àrees és la llengua catalana, excepte en les sessions de llengua castellana o anglesa, ja que tal com estableix la Llei 9/2012 i l'article 5 del Decret 175/2022 el català és la llengua vehicular de l'ensenyament- aprenentatge.	3	1	1 (robòtica)	5
Llengua castellana i literatura	2	1	2 (educació física)	5
Llengua estrangera	3	-	1 (agrupament flexible)	4

4.4. Programes, projectes i activitats

En la següent taula, es mostren els diferents programes, projectes, propostes metodològiques i activitats que l'escola realitza amb l'objectiu de fomentar l'aprenentatge de les llengües, la interculturalitat i la cohesió social.

Taula 4. Programes, projecte i activitats de llengua, interculturalitat i cohesió social

EIX 1: LLENGUA		
Objectius	Programes/projectes/metodologies	Activitats/actuacions
1. Promoure l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits de comunicació del centre, enriquir el vocabulari de l'alumnat en llengua catalana i afavorir les interaccions entre	COMUNITATS D'APRENTATGE: LLENGUA	• <u>Grups interactius de llengua</u>: fem grups interactius de llengua catalana i castellana on es treballa en grups d'alumnes de 4-5 i, a vegades, hi ha famílies voluntàries. • <u>Tertúlies literàries dialògiques</u>: llegim obres literàries clàssiques en català o en castellà i parlem i reflexionem al voltant d'aquestes.

iguals en català. (Acords ULAE). 2. Fomentar el desenvolupament de la competència plurilingüe de l'alumnat, i l'aprenentatge de les llengües: català, castellà i anglès.	COMUNICACIONS ORALS I ESCRITES	Comunicacions orals i escrites amb l'alumnat, famílies o altres membres de la comunitat educativa en llengua catalana: reunions, xerrades, circulars, correus, etc.
	ACTIVITATS LINGÜÍSTIQUES	Realitzem diferents activitats lingüístiques que afavoreixen l'aprenentatge de les llengües: català, castellà i anglès. - Vocabulari: <i>flashcards</i>, imatges, diccionari, jocs... - Consciència fonològica: jocs de sons, rimes, lletres... - Expressió oral i escrita: exposicions orals, textos... - Comprensió oral i escrita: contes, preguntes sobre lectura... - Tipologies textuais. - Actuacions com teatres, contacontes, tallers ULAE, etc.
	PROGRAMA DE COOPERACIÓ TERRITORIAL D'EDUCACIÓ INCLUSIVA (PCTEI) ESTIMULACIÓ DEL LLENGUATGE ORAL I ESCRIT	- Formem part del programa PCTEI que té com a objectiu estimular el llenguatge oral en edats primerenques per tal d'afavorir l'accés als aprenentatges i l'adquisició del llenguatge escrit. - Fem grups de parla i llenguatge, dinamitzats per la mestra d'audició i llenguatge de l'escola, i també comptem amb la intervenció de la logopeda del CREDA.
	ESTRATÈGIES METODOLOGIES AMB ENFOCAMENT GLOBALITZAT	Utilitzem diferents estratègies metodològiques que afavoreixen el

		desenvolupament de la competència comunicativa i plurilingüe com: • Converses i assemblees • Racons de llengua • Tallers • Treball per projectes • Caixes d'aprenentatge
	PLURILINGÜISME	• A educació primària, realitzem l'educació física (àrea no lingüística) en llengua castellana. • A educació primària, dediquem una sessió on l'alumnat es distribueix en dos grups, de manera que mig grup fa anglès i l'altre mig grup treballa el vocabulari de les tipologies textuais de català i castellà. • A educació infantil, treballem la llengua anglesa i les tipologies textuais, però en diferents franges horàries.
	IMMERSIÓ LINGÜÍSTICA I ERASMUS + (ETWINNING I ERASMUS INTERN)	• Participem en programes d'immersió lingüística i en projectes de la plataforma ESEP Etwinning que promouen l'aprenentatge de la llengua estrangera (anglès), i en el programa Erasmus intern, el qual ens permet tenir auxiliars de conversa en llengua anglesa.
3. Fomentar l'ús i el plaer per la lectura, i crear l'hàbit lector.	PLA LECTOR I BIBLIOTECA	• 30 minuts de lectura diària en diferents modalitats: lectura en veu alta, individual, en gran grup, per part del mestre/a...

		• Apadrinament lector des d'15 fins a 6è. • Tertúlies literàries des d'15 fins a 6è. • Maletes viatgeres des d'13 fins a 2n. • Biblioteques d'escola i d'aula en tots els cursos. • Ús de la plataforma LEGILAND des de 3r fins a 6è. • Participació al certamen literari de lectura en veu alta (4t, 6è i aula d'acollida) i participació en concursos literaris.
EIX 2: INTERCULTURALITAT		
4. Promoure actuacions de sensibilització i visibilitat envers les llengües familiars de l'alumnat d'origen estranger, i conèixer i valorar les tradicions i cultures de l'escola.	TRADICIONS, FESTES I CELEBRACIONS	• Setmana de la llengua materna, <i>English Day</i>, Sant Jordi, setmana cultural, jocs florals, setmana de la ciència etc. • Treball de les llengües i cultures a totes les matèries (cançons, danses, contes, jocs tradicionals, receptes...), i especialment a la matèria de música.
5. Afavorir l'ensenyament de la llengua àrab i la cultura marroquina a l'alumnat marroquí i d'altres orígens que hi estigui interessat, escolaritzat en centres educatius	PROGRAMA DE LLENGÜES I CULTURES D'ORIGEN	• Activitats derivades del programa de llengües i cultures d'origen com l'activitat extraescolar d'àrab. • Mediacions familiars i servei de traducció d'àrab (LACM).

de l'Estat espanyol. 6. Desenvolupar valors de tolerància i solidaritat per aconseguir la inclusió escolar i sociocultural de l'alumnat d'origen marroquí.		
7. Fomentar l'educació intercultural, la coeducació, la convivència, la resolució dialògica de conflictes i el benestar social de tota la comunitat educativa.	COEDUCACIÓ	• Préstec al CRP de maletes de lectura: CoeDuca't. • Biblioteca d'escola amb títols molt variats de temes relacionats amb la coeducació, la diversitat cultural, la perspectiva de gènere i la sexualitat que l'alumnat utilitza per fer l'apadrinament lector. • Obres de teatre i dramatització i explicació de contes relacionats amb aquestes temàtiques.
	COMUNITATS D'APRENTATGE: CONVIVÈNCIA	• Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes: aquest model es fonamenta en el diàleg com a eina que permet superar les desigualtats. En el tractament del conflicte pren protagonisme el consens entre totes les parts implicades, especialment l'alumnat, sobre les normes de convivència, generant un diàleg compartit per tota la comunitat en tot el procés normatiu.

		• Normes de convivència de l'escola aprovades per assemblea i consell escolar. • Projecte de convivència i les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC).
8. Atendre adequadament l'alumnat nouvingut, les seves famílies o altres membres de la comunitat educativa.	ACOLLIDA I SUPORT LINGÜÍSTIC I SOCIAL	• Aula d'acollida. • Pla d'acollida. • Suport lingüístic i social per l'aula ordinària.
EIX 3: COHESIÓ SOCIAL		
9. Fomentar la cohesió social a través de la participació de l'alumnat i llurs famílies en activitats derivades del Pla Educatiu d'Educatiu d'Entorn (PPE) i del PROA +.	PEE i PROA +	• Activitats extraescolars per atendre necessitats socioeducatives o altres activitats que afavoreixen la cohesió social: teatre, tallers TSAE... • Tallers i xerrades pedagògiques per a famílies. • Activitats conjuntes amb la residència i el centre de serveis i escoles i instituts de la zona. • Coordinació biblioteca pública del poble i escola.
10. Promoure actuacions en el centre i en col·laboració amb l'entorn, les quals facilitin l'ús i l'aprenentatge de la llengua	AFA, AJUNTAMENT, CNL, DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ, CONSELL COMARCAL...	• Famílies: formacions de llengua catalana o altres llengües, parelles lingüístiques en llengua catalana, participació en assemblees d'escola, etc., organitzades per l'escola o

catalana o altres llengües en activitats no lectives, extraescolars i d'entorn.		altres institucions de l'entorn. • Alumnat: activitat extraescolar en horari no lectiu de llengua anglesa, organitzada per l'AFA. • Servei d'intervenció socioeducativa itinerant (SISI) per a alumnat en situació de risc d'exclusió social. • Professorat: cursos de català o altres idiomes, formacions relacionades amb l'aprenentatge de les llengües, la interculturalitat i la cohesió social, així com visites a centres, xerrades, tertúlies dialògiques...
--	--	---

5. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS: EL CATALÀ, EL CASTELLÀ I L'ANGLÈS

5.1. La llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament- aprenentatge (Llei 12/2009). Per tant, l'escola dins d'aquest projecte lingüístic manté el català com la llengua vehicular de totes les activitats de l'escola i, especialment, de les activitats d'ensenyament i aprenentatge.

A més, la llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones de la comunitat educativa. En altres paraules, és la llengua de trobada de la població escolar per tal de bastir al seu voltant la cohesió necessària per al desenvolupament d'una comunitat integrada.

El personal de l'escola promou l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana al centre, sense discriminar altres llengües, ja que suposen un enriquiment cultural i pedagògic per a tota la comunitat educativa.

5.2. L'ensenyament- aprenentatge de les llengües al Francesc Feliu

5.2.1. Implementació a les diferents etapes educatives

❖ Educació infantil

En aquesta etapa educativa implementem la immersió lingüística, fent ús del **català** com a llengua prioritària per a la construcció dels repertoris lingüístics i culturals i de conceptes, subratllant la pluralitat i diversitat interna de l'aula, i amb l'objectiu de garantir l'acceptació de les identitats de l'alumnat i l'adquisició de competències en la llengua de socialització i escolarització. La llengua d'escolarització té un paper clau en aquesta etapa, atès que és a través seu que l'alumne/a construeix conceptes com el temps, l'espai, la quantitat, les mesures, etc. Per això, utilitzem un repertori ampli de gèneres discursius per ensenyar-la, utilitzant-la com a eina de comunicació bàsica amb l'infant, fent lectures de textos en veu alta, etc. de manera que les nenes i els nens hi estiguin exposats al màxim.

En aquesta etapa també introduïm **l'anglès**. La introducció primerenca de la llengua estrangera és considerat un factor de qualitat, per la qual cosa s'ensenyava l'anglès des dels 3 anys. L'introduïm a través del joc, sense posar l'èmfasi en l'objectiu lingüístic. Es tracta de sensibilitzar l'alumnat envers la llengua estrangera i de motivar-ne l'aprenentatge. Convé fomentar-la a través de l'escenificació de lectures de contes, cançons, festivals, murals, pòsters, en definitiva de situacions comunicatives diverses, hàbits i rutines.

❖ Educació primària

En aquesta etapa, promovem l'aprenentatge de la **llengua catalana, castellana i anglesa**, ja que tal s'exposa en el currículum "en acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tots els i les alumnes, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que assolixin les competències que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües" (article 5 del Decret 175/2002).

No obstant això, posem un èmfasi especial en la llengua pròpia del país, **el català**, que és la que utilitzem majoritàriament per ensenyar i aprendre, ja que tal com s'estableix en la Llei 9/2012 i l'article 5 del Decret 175/2022 el català és la llengua de referència i d'aprenentatge del sistema educatiu de Catalunya.

El procés **d'ensenyament de la llengua castellana** s'inicia a primer curs de cicle inicial a partir de les diferents tipologies textuais ja consensuades (contes, cançons populars, llegendes...) donant molta rellevància a la llengua oral (comprensió i expressió), per progressivament anar introduint la part escrita (comprensió lectora i expressió escrita). Actualment, i degut als resultats obtinguts en llengua castellana en les competències bàsiques dels darrers anys, l'escola va prendre la mesura d'impartir les sessions corresponents d'educació física en llengua castellana per tal de reforçar aquesta competència a nivell oral.

També comencem paulatinament a establir vincles entre la llengua catalana, la castellana i la llengua anglesa: comparació d'aspectes lingüístics i sociolingüístics o de pràctiques culturals (connectant-ho amb l'experiència pròpia dels alumnes en altres llengües i cultures). També introduïm, en les matèries no lingüístiques, petits textos en castellà i en anglès sobre temes que prèviament s'han tractat en la llengua d'escolarització, amb l'objectiu d'acostumar els alumnes a fer servir fonts d'informació plurilingües.

Es vetlla per una coherència metodològica entre el que es fa en català, en castellà i en anglès, per tant es té present, entre d'altres, evitar la repetició sistemàtica de continguts comuns a les llengües, atendre els continguts específics de cada llengua i incidir en els aspectes, les normes, els usos, que són diferencials, que presenten alguna dificultat o que li són propis.

S'apliquen els materials i orientacions que es consideren més adients a les realitats individuals (i que també tenim recollides en el document tipologies textuais).

Pel que fa **al tractament específic de l'anglès** bàsicament adoptem un enfocament comunicatiu. Es comença per les habilitats orals i, a poc a poc, es van introduint les habilitats escrites. Pretenem que l'alumnat s'iniciï en l'ús de la llengua anglesa de forma natural, a través de situacions comunicatives reals i autèntiques.

A educació primària, en una de les sessions d'anglès, treballem en grup desdoblant amb l'objectiu d'oferir una atenció més personalitzada, aprofundir en l'aprenentatge de la llengua anglesa. L'altra meitat del grup treballa el vocabulari de les tipologies textuais en llengua catalana i castellana.

5.2.2. Comunicació oral, lectura i escriptura: estratègies transversals per a l'adquisició de la competència comunicativa i lingüística global

No podem oblidar que la competència lingüística és la base de tots els aprenentatges, per tant, hem de facilitar a l'alumnat el desenvolupament de les competències necessàries per a la comunicació oral, per a la comprensió lectora i per a l'expressió escrita des de les diferents llengües.

En acabar aquesta etapa, els alumnes han de ser capaços d'expressar la seva comprensió de la realitat; relacionar-se amb persones de la seva edat i adults de tot arreu, i integrar, comprendre, valorar i comunicar els continguts i valors propis de la seva cultura en les dues llengües oficials. En el cas de l'anglès, caldrà que adquireixen la competència comunicativa bàsica que permeti expressar i comprendre missatges senzills i comunicar-se amb els altres en situacions quotidianes.

✓ La comunicació oral

Considerem la competència comunicativa lingüística com la base de tots els aprenentatges perquè fa possible l'accés i la gestió de la informació, la construcció i comunicació dels coneixements, la representació, interpretació i comprensió de la realitat i l'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta. En base a això, s'ofereix un entorn estimulante perquè la curiositat, el coneixement i la creativitat ajudin al desenvolupament lingüístic.

La competència oral és prioritària perquè és la forma inicial d'introducció a la llengua. El domini de la llengua oral és fonamental per a vehicular el pensament, s'ha de treballar sempre i des del començament de l'escolaritat.

Es dedica una proporció significativa del temps a parlar, escoltar, entendre i conversar. Es promou la reflexió prèvia a l'expressió, per tal de millorar l'autoconeixement i també per preparar l'alumnat a saber expressar-se amb autonomia, coherència i efectivitat. Partim de la premissa que escoltar i parlar del que s'ha d'escriure millora la qualitat dels escrits dels infants.

Per aquest motiu, vam fer la formació interna de centre, *Escriure a l'escola: parlar per escriure*. Un itinerari que ens va portar a l'acord que l'expressió oral havia d'ocupar una part important al llarg de les diferents fases del procés d'escriptura, a partir de la conversa organitzada i sistemàtica.

Perquè els alumnes puguin desenvolupar-se adequadament cal incorporar l'ensenyament i l'aprenentatge de l'oralitat de manera sistemàtica.

Cal preparar l'alumnat per als dos tipus de discursos existents:

- ✓ El discurs produït per una sola persona, com en el cas d'una xerrada, lectura en veu alta, descripcions, exposicions o un recital de poesia.
- ✓ I per al discurs plurigestionat, és a dir, quan hi intervenen diferents persones que intercanvien contínuament els papers d'emissor i receptor del missatge: converses de grup, debats a partir d'un tema seleccionat prèviament, entrevistes, grups interactius, tertúlies dialògiques, etc.

Aquesta última és una actuació educativa d'èxit avalada per la comunitat científica internacional amb el Projecte Includ-ed que consisteix en construir significat i coneixement col·lectiu a partir del diàleg que es genera entre totes les persones participants en la tertúlia. Hi ha diferents tipus de tertúlies, però a la nostra escola realitzem **tertúlies literàries dialògiques** des d'I5 fins a 6è, les quals tenen els següents beneficis:

- *Milloren totes les competències lingüístiques.*
- *Desenvolupen el pensament crític, la capacitat augmentativa, la reflexió i s'aprèn a dialogar entre iguals a partir de diferents interpretacions d'un text.*
- *Promouen la connexió amb altres àrees del currículum.*
- *Faciliten el treball de les emocions i dels sentiments reflexionant sobre ells i aprenent a verbalitzar-los.*
- *Es reflexiona al voltant d'obres literàries universals, les quals aporten coneixement, vocabulari, expressió i comprensió oral i escrita, enriquiment literari, històric i cultural, etc.*

Tanmateix, sabem que l'aprenentatge de la llengua oral i la seva evolució no es produeixen de manera natural. Molts dels components de la competència oral només es podran aprendre si algú els ensenya directament i, alhora, dona l'oportunitat de participar en situacions comunicatives que en requereixin l'ús. L'alumnat, tot sol, només desenvolupa una forma discursiva, la conversa, i encara amb limitacions; el desenvolupament de la competència oral pot aturar-se cap als sis o set anys si no es participa en activitats i situacions comunicatives en les quals hi hagi persones més expertes.

D'altra banda, no es pot traçar una separació precisa entre el llenguatge oral i l'escrit: hi ha escrits per a ser dits i orals per a ser escrits i ambdós són imprescindibles per a la construcció de coneixements.

La majoria de textos escrits produïts pel nostre alumnat, s'exposen oralment a la resta de companys d'escola. Són escoltats en alguns actes per tota la comunitat educativa.

✓ **La lectura**

Cal entendre la lectura com el domini d'un conjunt d'estratègies que permeten als alumnes comprendre els textos i emprar-los per accedir a la informació, reflexionar-hi i generar coneixement i aprenentatge significatiu.

Aprendre a llegir ha de ser, a part d'una activitat cognitiva, una activitat social impregnada d'interaccions entre el docent i els companys/es.

Per aprofundir en aquest apartat vam realitzar la FIC, *La lectura a l'escola. Ensenyament i aprenentatge de la lectura (3-12 anys)*. Aquest itinerari ens va portar a prendre acords al voltant de tres eixos: Aprendre a llegir (habilitats lectores), llegir per aprendre (adquirir coneixements) i el gust per llegir (motivació i plaer).

- ✓ *Aprendre a llegir* (L'aprenentatge de la lectura com a desenvolupament de la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos): L'assoliment de les habilitats funcionals bàsiques de lectura correspon a educació infantil i al cicle inicial de l'educació primària i és on es pren les mesures de suport necessàries amb els alumnes que hi presenten dificultats. En aquests cicles, els alumnes tenen oportunitat d'experimentar el reconeixement dels mots en la lectura per dues vies: la lèxica (reconeixement global dels mots) i la fonològica (desxifrat, lletra a lletra). Respectem les diferents etapes lectores (no diferenciada, diferenciada, logogràfica, alfabètica i ortogràfica). Correspon als altres cicles continuar el treball de les estratègies lectores, adaptades a les necessitats de cada moment. Una bona competència lectora implica, doncs, saber llegir, comprendre i interpretar textos en diversos formats (continu, discontinu, mixt i múltiple) i suports (text imprès i text electrònic).
- ✓ *Llegir per aprendre* (L'ús de la lectura per a l'aprenentatge): Els alumnes, al llarg del cicle mitjà i cicle superior, han de desenvolupar la seva responsabilitat en l'aprenentatge i tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements, és a dir, el paper de la lectura

en l'adquisició dels continguts de totes les àrees i de les habilitats i destreses necessàries per localitzar, avaluar, usar i comunicar la informació de forma efectiva. Per tant, dins d'aquest eix hi ha la lectura per a l'estudi (llegir a les àrees) i el que s'ha anomenat també la competència informacional, en la qual es distingeixen a la vegada tres àmbits: la cerca de la informació, el tractament de la informació i la comunicació de la informació. Per a un bon desenvolupament de la competència informacional l'escola aposta de manera integrada i vinculada per l'ús tant de la biblioteca escolar com de les Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement (TAC) i els materials i eines específics que tant l'una com l'altra disposen.

- ✓ *Gust per llegir.* S'adquireix desenvolupant l'hàbit lector i fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, amb un objectiu personal lligat a la motivació i el plaer. Implica que s'hagi assolit un bon nivell de competència lectora, la possibilitat de fer una lectura en llibertat i que el centre promogui i faciliti contextos lectors. Per aquest motiu vam acordar potenciar les tertúlies dialògiques, la biblioteca d'aula i de l'escola i incorporar una plataforma digital, Legiland, que promou el gust per la lectura i millora la comprensió lectora.

La lectura s'introdueix progressivament des de l'educació infantil a partir del treball del nom i es treballa de forma sistemàtica i continuada a través de les diferents àrees, des de la lectura de contes fins a novel·les o d'altres textos.

A part de la lectura al voltant de les àrees curriculars, també potenciem la lectura autònoma, la lectura compartida (lectura per part del mestre, lectura en veu alta i dramatitzacions per part de l'alumnat, padrins lectors...) i la lectura guiada.

✓ **L'escriptura**

L'expressió escrita és la capacitat d'utilitzar l'escriptura com una activitat que permet comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat. És una activitat que permet participar en situacions comunicatives diverses, en les quals sempre hi ha una intencionalitat i un context: escrivim per demanar informació, per transferir coneixement, per intentar convèncer, per comunicar sentiments i vivències, per gust.

La planificació de l'aprenentatge de l'expressió escrita té en compte les necessitats comunicatives de l'alumnat en els diferents nivells.

Tractem de manera integral la llengua en totes les àrees. Per aquest motiu vam realitzar la FIC, *Escriure a l'escola: escriure des de les àrees*. Al llarg d'aquest itinerari vam reflexionar

sobre l'ensenyament i l'aprenentatge de l'escriptura tenint en compte els continguts propis de cada àrea.

Es parteix del principi que l'ensenyament i l'aprenentatge de l'expressió escrita comença a educació infantil, abans que els infants dominin el codi escrit, i continua al llarg de tota la vida.

Els nostres objectius van ser:

- Millorar el nivell d'escriptura de l'alumnat.
- Unir esforços de tot el professorat per tal de ser més eficients pel que fa a l'ensenyament de l'escriptura.
- Relacionar els continguts i els criteris d'avaluació del currículum en relació a l'escriptura des de les àrees.
- Consensuar criteris i pràctiques sobre l'escriptura.

Vam unificar el treball de l'escriptura, tenint en compte les tres llengües, a partir de les **tipologies textuais** fent una gradació del treball de les diferents tipologies textuais des d'I3 fins a 6è. També vam recollir un document en el qual es reflecteix com es podria treballar cada tipologia textual (a nivell oral, escrit i lectura). De la mateixa manera es va seqüenciar el coneixement i funcionament de la llengua: gramàtica, ortografia, morfosintaxi, etc.

Tot aquest procés té com a finalitat que els alumnes siguin capaços d'expressar les seves idees, vivències i sentiments amb fluïdesa, seguretat, ordre, personalitat..., aportant riquesa a l'escriptura.

L'aprenentatge de l'escriptura es planteja a partir de textos significatius o propers als alumnes. També es proposen situacions d'escriptura col·laborativa, on el mestre modela les habilitats, les estratègies i els coneixements que es necessiten perquè l'alumne esdevingui competent com a escriptor.

Som conscients que un escriptor competent ha de dedicar temps a pensar abans d'escriure, planificar, organitzar idees, seleccionar la informació interessant i la més rellevant per començar a produir. Redactar el text i revisar-ho en funció de la situació comunicativa, del context, del destinatari, de l'objectiu que es tingui i de les convencions i normes gramaticals. Escriure en diferents formats i suports, paper i digital, textos continus i discontinus, però sempre de manera coherent, cohesionada i d'acord amb les convencions de la llengua.

En l'àmbit escrit, cal exigir al màxim la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical dels treballs de l'alumnat, en funció del seu nivell i de les seves característiques personals.

Per aquest motiu en el procés de l'escriptura seguim una base d'orientació on l'alumnat segueix unes pautes:

- ✓ Es busca la raó i el motiu pel qual s'ha d'escriure un text.
- ✓ Se segueix una base d'orientació, en la que es fa una pluja d'idees, s'elabora seguint una estructura i es millora utilitzant els recursos, carpeta ortogràfica, gramàtica...
- ✓ Es fa l'autoavaluació i la coavaluació en base als criteris d'avaluació.
- ✓ I finalment es fa l'exposició davant el públic al que va dirigit.

Tenim molt present que l'objectiu d'aprendre a escriure és poder transmetre tot allò que es vol fer saber i fer-ho saber a diferents receptors. A la nostra escola volem compartir els textos elaborats amb la resta de companys dins de l'aula i de la resta de la comunitat educativa. L'alumnat escriu textos funcionals, textos que són creats per a ser escoltats.

Cal tenir present que, per adquirir aquesta competència, resulta clau la pràctica habitual. S'aprèn a escriure tot escrivint, de manera que cal trobar els moments dedicats a l'expressió escrita i la seva millora.

Igualment, cal fer un èmfasi especial en els elements clau de l'aprenentatge de l'escriptura, establint elements per a la coordinació entre les diferents llengües i les diferents etapes educatives i compartint amb els mestres i professors dels centres els temes clau de l'aprenentatge i de la didàctica de l'escriptura estructurats a partir dels continguts següents: aprenentatge inicial de l'escriptura, funcionalitat de l'escriptura, procés de composició d'un text, les propietats textuais i la reflexió sobre la llengua, l'escriptura a les àrees/ matèries i l'escriptura creativa i literària, i coordinant la planificació i l'avaluació de l'escriptura en les llengües que s'ensenyen al centre i en les diferents àrees curriculars.

5.2.3. Continuïtat i coherència educativa entre cicles i nivells

La nostra escola es divideix en quatre cicles: educació infantil (d'I3 a I5), cicle inicial (1r i 2n), cicle mitjà (3r i 4t) i cicle superior (5è i 6è).

L'escola disposa d'espais per consensuar i coordinar els principis metodològics que orienten l'ensenyament de les dimensions que marca el currículum (comprensió i producció oral i escrita), per acordar els usos i estructures lingüístiques que s'han d'emprar, els gèneres i les tipologies textuais i per fer el traspàs de la informació sobre les característiques de l'alumnat i sobre els valors que es volen transmetre i treballar.

En aquest sentit, existeixen els següents espais de treball:

- ✓ Reunions de cicle a infantil, inicial, mitjà i superior en les quals es fa una valoració dels criteris metodològics, activitats, recursos i criteris d'avaluació acordats.
- ✓ Reunions de traspàs d'informació quan es canvia de grup o cicle.
- ✓ Reunions entre tutor/a i mestre/ que imparteix l'anglès per acordar actuacions concretes envers el tractament integral de les llengües i els seus continguts.
- ✓ Comissions de treball: pedagògica, biblioteca, llengües, TAC, celebracions... A les comissions de biblioteca i llengües es promou, principalment, l'ús i el plaer per la lectoescriptura i l'aprenentatge de les llengües. A la comissió pedagògica, es revisen els criteris organitzatius, pedagògics i metodològics per atendre la diversitat, i es vetlla per la continuïtat educativa.
- ✓ Coordinacions: LIC, COCOBE, PROA+/PEE, coordinacions vinculades amb la llengua, la interculturalitat i la cohesió social.
- ✓ Periòdicament, es reuneix la Comissió d'Atenció Educativa Inclusiva (CAEI) està formada per l'equip directiu, els docents especialitzats en atenció a la diversitat i la psicopedagoga de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP). Es proposa la gestió de les mesures i els suports per atendre tot l'alumnat del centre, fa el seguiment i l'avaluació per tal d'ajustar-les a les seves necessitats.
- ✓ Traspàs d'informació de l'alumnat de primària a secundària. Es fan tres reunions entre el professorat de sisè i el professorat de l'INS per preparar els deures d'estiu, per parlar de temes que afecten a les escoles adscrites a l'INS i per fer el traspàs d'informació dels alumnes de sisè, a fi de curs.

6. AVALUACIÓ

L'avaluació és el motor del procés d'ensenyament- aprenentatge, ja que ens permet, per una banda, identificar les dificultats i adaptar o regular les estratègies pedagògiques a les característiques de l'alumnat (**avaluació formativa o formadora**) i, per altra banda, comprovar què s'ha après, contrastar el grau d'assoliment per part de l'alumnat de les competències bàsiques i quantificar o qualificar els resultats d'un procés d'ensenyament- aprenentatge (**avaluació qualificadora o acreditativa**).

L'avaluació és **contínua i global**, és a dir, s'avalua al llarg de tot el procés d'ensenyament- aprenentatge i des de totes les matèries i àrees. Pel que fa a les àrees lingüístiques, especificar que s'avalua la llengua en totes les seves dimensions (expressió i comprensió oral i escrita, ortografia, gramàtica, literatura...).

A l'escola utilitzem **eines i instruments d'avaluació** molt diversos com: observació directa i sistemàtica, converses, fotografies i documentació pedagògica, produccions, exercicis, tasques i treballs, proves orals o escrites, graelles, rúbriques, materials autocorrectius, eines digitals com el kahoot o liveworksheets, etc.

A més, a nivell d'escola, realitzem altres **proves internes o externes** com:

- I5: prova interna Teberosky de lectoescriptura en llengua catalana.
- 1r: proves internes de comprensió lectora i comprensió oral en les tres llengües. L'EAP també passa una prova de lectoescriptura en llengua catalana.
- 2n: proves ACL i proves internes de comprensió lectora, comprensió oral i expressió escrita en les tres llengües.
- 3r: proves ACL i proves internes de comprensió lectora, comprensió oral i expressió escrita en les tres llengües.
- 4t: proves ACL, proves internes de comprensió lectora, comprensió oral i expressió escrita en les tres llengües i prova d'avaluació diagnòstica en les tres llengües (Departament d'Educació).
- 5è: proves ACL i proves internes de comprensió lectora, comprensió oral i expressió escrita en les tres llengües.
- 6è: proves ACL, proves internes de comprensió lectora, comprensió oral i expressió escrita en les tres llengües i prova de competències bàsiques en les tres llengües (Departament d'Educació).

Des de l'escola analitzem els resultats obtinguts en les diferents proves a fi d'aprofundir en el treball i aprenentatge de les febleses, potenciar les forteses, adaptar l'ajut pedagògic i, en definitiva, millorar els processos d'ensenyament- aprenentatge.

A l'hora d'avaluar les produccions de l'alumnat, es reforça la seva autoconfiança i autoconeixement, oferint una visió positiva de la seva evolució, ja que partim de produccions anteriors. S'intenta no fer explícit el resultat a nivell grupal. Es respecten els escrits i les produccions dels infants, donant valor als esborranys i fent les correccions i valoracions oportunes per part del mestre/a per tal de presentar una nova proposta, promoure l'autoavaluació i la pròpia correcció o la correcció entre iguals. Així doncs, afavorim **l'heteroavaluació, l'autovaluació i la coavaluació**.

Per a l'alumnat, l'avaluació també esdevé un element essencial per aprendre, ja que els alumnes que constaten el seu progrés i saben regular-se estan més preparats per avançar en els aprenentatges i per seguir aprenent. Per tant, cal cercar estratègies per compartir amb l'alumnat el procés avaluador i fer-lo partícip i protagonista del seu procés d'aprenentatge. També cal acompanyar-lo en tot moment, establint els criteris d'avaluació d'una manera compartida i fent-los visuals, i compartir amb la resta del professorat i les famílies l'evolució dels seus fills i filles.

Des de l'escola informem les **famílies** de l'evolució dels seus fills/es per mitjà d'informes escrits, entrevistes individuals i reunions col·lectives. En aquestes trobades, intentem ressaltar les potencialitats dels infants per transmetre calma i confiança a les famílies, emfatitzem el progrés que ha fet l'alumne/a per tal que no es valorin únicament els resultats sinó la seva evolució i millora, i acompanyem les famílies donant i consensuant pautes i estratègies educatives.

7. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'atenció educativa a l'alumnat comprèn el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat d'afavorir el seu desenvolupament personal i social perquè avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (Decret 150/2017).

Des de la nostra escola, treballem perquè tot l'alumnat pugui desenvolupar al màxim la competència comunicativa i plurilingüe, oferint mesures i suports universals, addicionals i intensives que donin resposta a les necessitats educatives dels infants. Per exemple:

- Mesures i suports universals: la personalització dels aprenentatges (activitats amb diferents nivells de complexitat, diversitat de materials i recursos...), l'organització flexible del centre (agrupaments flexibles, reduïts i heterogenis, docència compartida, participació de les famílies i voluntariat, etc.), l'avaluació formativa i formadora, els processos d'acció tutorial i orientació, ús de diferents metodologies actives (grups interactius de llengua, racons, tallers, TILC...), etc.
- Mesures i suports addicionals: bastides lingüístiques i ús d'imatges i pictogrames que facilitin la comunicació i/o l'aprenentatge de la llengua, grups de llenguatge dinamitzats per la mestra d'audició i llenguatge, atenció de la mestra d'educació especial, aula d'acollida dirigida pel tutor/a de l'aula d'acollida, suport lingüístic i social per l'aula ordinària, etc.
- Mesures i suports intensius: atenció directa dels professionals de suport dels centres de recursos educatius per a deficients auditius (CREDA), el suport del personal d'atenció educativa, etc.

Les mesures i els suports addicionals permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible i temporal a l'alumnat que ho requereixi, un cop s'han aplicat les mesures i els suports universals. El centre concreta les mesures i els suports addicionals a partir de la detecció de les necessitats educatives de l'alumnat que fan els equips docents i l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) i de la concreció de les mesures i dels suports que determini la Comissió d'Atenció Educativa Inclusiva (CAEI). En alguns casos, també s'han d'aplicar mesures i suports intensius. Aquestes mesures han de cercar la màxima participació de tot l'alumnat en les situacions educatives del centre i d'aula i han de quedar recollides en els documents del centre, en les programacions i, si escau, en els plans de suport individualitzats (PI).

7.1. Atenció a l'alumnat nouvingut

En parlar de les mesures i dels suports adreçats a l'alumnat estranger, cal distingir entre els alumnes nouvinguts que acaben arribar i els que fa més temps que s'han incorporat al sistema educatiu català, però que encara necessiten ajuda complementària.

Hem de tenir en compte que durant les primeres etapes d'estada a l'escola, l'alumne/a de procedència estrangera desenvolupa la competència conversacional i el llenguatge acadèmic. Aquests dos aprenentatges es fan en paral·lel, però el procés per adquirir la competència en el llenguatge acadèmic és molt més llarg que el que es necessita per assolir una competència conversacional. Així doncs, els alumnes d'origen estranger necessiten més

temps per adquirir el domini acadèmic que per parlar correctament la llengua de l'escola, el català.

El llenguatge acadèmic s'adquireix quan l'alumne ja ha començat a estructurar la nova llengua, és capaç de referir-se a objectes o situacions no presents, participa en les converses amb varietat d'interaccions i confegeix petits textos tant orals com escrits. En aquest moment, ja pot enfrontar-se a activitats més contextualitzades en continguts curriculars.

Tenint en compte aquestes premisses, en el primer cas, l'atenció a l'alumnat d'origen estranger s'articula en un itinerari que comença amb l'acollida inicial, continua amb l'aula d'acollida i, un cop assolida la competència comunicativa conversacional, s'implementa amb suports lingüístics i actuacions inclusives a l'aula ordinària, de manera que es garanteixi la igualtat d'oportunitats i l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

En el segon cas, s'aborda des de l'aula ordinària amb suports lingüístics i actuacions inclusives. En ambdós casos, si escau, es pot elaborar i aplicar un Pla de suport Individualitzat (PI) on es determinin les mesures i els suports que necessiti l'alumne/a per accedir al currículum així com els criteris d'avaluació. En aquest document es reflectirà el moment d'arribada de l'infant, el nivell acadèmic en el moment de la incorporació i el progrés en l'aprenentatge. Es dissenya de manera coordinada entre el tutor/a de l'AO (aula ordinària) i el tutor/a de l'AA (aula d'acollida) i/o mestre d'EE (educació especial). La psicopedagoga de l'EAP dona suport al professorat i al centre educatiu en la resposta a la diversitat de l'alumnat i en relació als alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu (NESE), així com a les seves famílies. Mitjançant les reunions de la CAEI es determinen els alumnes amb NESE.

✓ ***Acollida inicial***

En l'acollida inicial s'ha de buscar la manera d'aconseguir que els primers contactes siguin positius i que ajudin a disminuir la sensació de desarrelament i inseguretat davant d'una situació desconeguda.

La comunicació afectiva és un element fonamental, així com la capacitat d'empatia del docent, les expectatives positives que es puguin tenir sobre l'alumne/a, el compromís amb la inclusió i la percepció de vàlua que té de la diversitat cultural i lingüística.

Una de les claus de l'èxit de l'acollida i l'escolarització de l'alumnat nouvingut és que tothom sigui conscient que tant l'acollida com l'atenció a l'alumnat d'origen estranger és cosa de tota

la comunitat educativa i no únicament dels professionals que hi puguin tenir una actuació més directa.

L'instrument més adequat per organitzar l'atenció inicial als nous membres de la comunitat educativa és el Pla d'Acollida, que defineix els processos a seguir per posar-lo en pràctica i l'estructura organitzativa que permetrà plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, i que no quedi restringida a un primer contacte o trobada inicial.

✓ **L'aula d'acollida**

L'aula d'acollida ha de ser una aula oberta, que promogui l'aprenentatge de la llengua en el context d'una escola inclusiva, i ha d'adaptar el currículum a les necessitats d'aprenentatge en funció de les característiques de cada alumne/a.

Tanmateix, cal deixar clar que el tutor/a de referència de l'alumne/a és el de l'aula ordinària. En aquest sentit, és molt important la coordinació entre el tutor/a de l'aula d'acollida i el tutor/a de l'aula ordinària. Tot i així, el tutor/a de l'aula d'acollida juga un paper destacat en l'atenció a l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua com en els aspectes emocionals i els relacionats amb l'àmbit escolar i social.

La funció de l'aula d'acollida és proporcionar als alumnes nouvinguts la competència comunicativa inicial necessària per relacionar-se en l'àmbit escolar, prioritzant la comprensió i expressió oral i, posteriorment, assolir el llenguatge acadèmic i atendre els aspectes emocionals, relacionals i d'integració social i escolar que són igualment indispensables per garantir el seu èxit acadèmic i la seva adaptació.

A l'Aula d'Acollida es realitzen diferents activitats per assolir les habilitats lingüístiques com:

- **Activitats de comprensió oral** basades en l'escolta activa contes d'arreu del món, cançons, converses i intervencions orals de companys/es i mestres, poemes, etc.
- **Activitats d'expressió oral** basades en la memorització de vocabulari, poemes, cançons, jocs de taula i en l'exposició oral de jocs de rol i teatre.
- **Activitats de comprensió lectora** basades en la lectura de petits textos de diferents tipologies (endevinalles, poemes, contes...) i preguntes relacionades amb el text.
- **Activitats d'expressió escrita** basades en activitats d'estructuració lingüística i en l'escriptura de textos breus amb diferents finalitats (llistats, diàlegs, recull dels propis sentiments, notes d'agraïment o felicitació...).

✓ Suport lingüístic i social

Quan un alumne d'origen estranger ha passat per l'aula d'acollida (o ha rebut una atenció equivalent) durant els primers dos cursos d'estada al sistema educatiu català, però encara no té un domini de la llengua, necessita que el professorat de l'aula ordinària de tots els àmbits curriculars li proporcioni mesures i suports addicionals, per ajudar-lo a assolir els continguts curriculars i l'èxit educatiu. Al marge que hi pugui haver algun docent que tingui una dedicació més específica com, per exemple, el mestre/a d'AA, és imprescindible que tots els docents apliquin estratègies de suport i estableixin una dinàmica de cooperació entre tots els membres de l'equip docent.

El suport lingüístic també va adreçat als alumnes que tenen limitacions en el domini de la llengua vehicular necessari per accedir als aprenentatges, i a aquells que no poden seguir amb normalitat els continguts curriculars, fet que els impedeix assolir l'èxit educatiu.

La forma organitzativa que adoptem per proporcionar suport a l'alumnat se centra en la distribució adequada de tots els recursos humans dels quals disposem per tal d'aconseguir, el màxim de temps possible, com a mínim, dos docents a l'aula i així emprar mesures com racons, tallers, desdoblaments en grups heterogenis, apadrinament lector... i l'aplicació d'actuacions d'èxit pròpies de les Comunitats d'Aprenentatge com les tertúlies literàries dialògiques i els grups interactius.

Aquesta última és imprescindible per a l'alumnat nouvingut o amb suport lingüístic ja que:

El suport emocional, relacional i de pertinença que necessiten els alumnes és imprescindible. En aquest sentit, és bàsic facilitar la implicació de les famílies i crear escoles realment inclusives que incorporin l'educació intercultural per a tots els alumnes fent present la diversitat lingüística i cultural en les activitats curriculars i en l'entorn escolar.

A més, hem de tenir present que tota la recerca coincideix en el fet que es necessiten anys per dominar una llengua: de dos a tres per comunicar-se en situacions de conversa informal i de cinc a set per fer-ho en contextos acadèmics.

8. COOPERACIÓ EDUCATIVA

Actualment el Francesc Feliu forma part de tres propostes educatives innovadores per tal de donar resposta a les necessitats de l'escola, dues iniciatives que reflecteixen la nostra mirada envers l'educació i responen a l'ideari del nostre Projecte Educatiu de Centre (PEC), el Pla Educatiu d'Entorn del Baix Segrià, el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE - PROA+) i les Comunitats d'Aprenentatge.

La primera és una proposta de cooperació educativa entre el Departament d'Educació i els diferents ajuntaments que engloben la zona del Baix Segrià (Soses, Aitona, Seròs, Maials, la Granja d'Escarp i Massalcoreig). Amb la participació de les diferents entitats de l'entorn es forma una xarxa que treballa de forma col·laborativa amb l'objectiu de contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana en un marc de respecte a la diversitat lingüística i cultural.

La segona és el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE - PROA+), el qual té com a objectius:

1. Contribuir a la millora de l'equitat en l'accés a oportunitats educatives i a l'èxit escolar de tot l'alumnat amb l'enfortiment dels centres educatius públics de més complexitat educativa del Servei d'Educació de Catalunya per tal que disposin dels recursos necessaris per compensar les necessitats i desigualtats educatives de l'alumnat i les seves famílies.
2. Reforçar l'atenció de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i millorar l'enfocament inclusiu.
3. Reforçar la dimensió comunitària de l'acció educativa.

La tercera, tal com hem anat fent referència al llarg d'aquest document, són les Comunitats d'Aprenentatge, un projecte de transformació social i cultural basat en l'aplicació d'actuacions educatives d'èxit (AEE), les quals s'ha demostrat científicament que milloren el rendiment educatiu i la convivència. Impliquen totes les persones que, de forma directa o indirecta, influeixen en l'aprenentatge i el desenvolupament dels infants, incloent-hi mestres, familiars, membres d'associacions i organitzacions veïnals i locals i persones voluntàries.

9. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

9.1. Organització dels usos lingüístics

9.1.1. Llengua del centre

Tal i com hem comentat a l'inici, el català és llengua vehicular de l'escola, tant pel que fa a les activitats docents com d'esbarjo, serveis, administratives i de projecció externa. El centre segueix el mateix criteri a l'hora de publicar els rètols, els cartells i la decoració general de l'edifici. Aquest acord és respectat per tothom (la qual cosa no és obstacle perquè, segons l'activitat, hi hagi algun tipus de cartell o comunicat en alguna altra llengua).

9.1.2. Documents de centre

Tota la documentació acadèmica i de gestió escolar és en llengua catalana. Els documents de l'escola es revisen periòdicament i se'n fa l'actualització, si s'escau. El personal docent així com el conjunt de la comunitat educativa té accés i coneix els documents, els quals té a l'abast tant en format paper com a la xarxa de l'escola.

9.1.3. Ús no sexista del llenguatge

A l'escola vetllem perquè el llenguatge utilitzat sigui no sexista ni androgènic. També treballem amb l'alumnat per potenciar i visibilitzar la perspectiva de gènere, la coeducació i l'educació afectivosexual. L'objectiu és avançar cap a un model de sistema educatiu inclusiu, que incorpori la igualtat de gènere i la coeducació per contribuir a la millora de la societat, on no hi tingui cabuda la discriminació per raó de gènere, i que doni eines per desenvolupar unes relacions afectives i sexuals respectuoses, per poder prevenir, així, la violència masclista.

9.1.4. Comunicació externa

L'escola utilitza la llengua catalana en les seves comunicacions (actes, comunicats a les famílies, informes...) i en la relació amb el Departament d'Educació, l'Ajuntament i altres institucions, empreses i particulars amb les que contacta, sempre que siguin residents en l'àmbit lingüístic català. Quan es requereixi, es fa una traducció de la informació a la seva llengua, si és possible. Actualment, utilitzem diferents canals de comunicació amb les famílies com: ebando, tokapp, whatsapp, instagram, web de l'escola, etc.

9.1.5. Llengua de relació amb les famílies i l'entorn

Per normativa, les comunicacions amb les famílies, tant a nivell escrit com oral, es fan sempre en català, sense perjudici que en moments puntuals i de comunicació directa, es facin en altres llengües per tal de facilitar la comunicació, especialment amb famílies nouvingudes.

No podem oblidar que l'acollida de les famílies nouvingudes passa per una bona comunicació, la qual cosa ha de facilitar la integració a la comunitat educativa. És per això que el centre aplica les mesures de traducció convenients en qualsevol situació que així ho requereixi. L'escola disposa del servei de mediacions familiars i servei de traducció d'àrab (LACM).

9.1.6. Educació no formal

9.1.6.1. Serveis d'educació no formal i activitats extraescolars

El centre vetlla perquè els serveis d'educació no formal, menjador, activitats extraescolars... emprin el català com a llengua vehicular. Els professionals responsables s'adrecen en català a l'alumnat, excepte en aquelles activitats que són en anglès o àrab. S'han establert, per part del centre educatiu, els mecanismes oportuns per facilitar el seguiment, la coordinació i l'avaluació de les actuacions que s'hi refereixen.

9.1.6.2. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses

El centre prioritzarà en la contractació d'activitats extraescolars que les empreses usin el català (cases de colònies, transports, excursions, etc).

Atès el punt anterior, per a les activitats extraescolars (activitats d'educació no formal de l'AFA, tallers d'estudi assistit i altres activitats del PEE, esport a l'escola, etc.) cal tenir en compte la contractació d'empreses que usin el català i, doncs, segueixin els mateixos criteris que estableix el projecte lingüístic (i així ho indiquin als monitors/es). La llengua vehicular entre aquestes persones responsables i l'alumnat que participi en les activitats ha de ser el català (tot i que hi pot haver excepcions justificades, com ara visites i excursions fora de l'àmbit lingüístic català).

9.2. El pla de formació de centre en temes lingüístics

L'equip educatiu promou activitats formatives d'acord amb el seu pla de formació, com a mesura de millora i com a element que doni cohesió al treball en equip dels docents amb el criteri d'afavorir una millor atenció a la diversitat de l'alumnat. Aquesta formació també té en compte les necessitats en competències lingüístiques de tot l'alumnat. Cada curs es fa un sondeig sobre les necessitats de formació a nivell de centre. La formació en centre és una bona eina per a cohesionar el treball en equip dels docents, introduir noves metodologies de treball i adaptar i millorar les que es fan servir. A l'escola s'han prioritzat els temes lingüístics i s'han realitzat formacions de centre per poder tractar la llengua oral i la llengua escrita i arribar a un consens a l'hora de seguir una metodologia comuna.

9.3. Projectes d'innovació

En tot projecte d'innovació hi ha un treball més o menys implícit de la llengua. Actualment, l'escola està portant a terme els següents projectes d'innovació educativa:

- Els tres citats anteriorment: 1) Comunitats d'Aprenentatge: grups interactius (treballant les estructures lingüístiques i les relacions entre iguals) i les tertúlies literàries dialògiques (per a l'enriquiment en la competència lingüística), 2) Pla Educatiu d'Entorn del Baix Segrià i 3) el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE- PROA +).
- Plurilingüisme: educació física en llengua castellana (amb l'objectiu de fomentar l'ús oral d'aquesta llengua) i desdoblaments d'anglès i català o castellà per aprofundir en l'aprenentatge de la llengua anglesa i en el treball del vocabulari de les tipologies textuais de català i castellà.
- Immersió lingüística i Erasmus + (Etwinning i Erasmus Intern).
- Projecte de Robòtica: llenguatge de programació.
- Projecte de música "En clau de solfa": llenguatge musical relacionat amb l'aprenentatge de violí.
- Escacs.
- Pla lector i biblioteca.
- Coeducació.

9.4. Biblioteca escolar

A l'escola, disposem de diferents biblioteques ubicades als espais comuns i a les aules. La composició del fons de la biblioteca escolar respon als nivells educatius de l'alumnat i preveu la diversa tipologia dels seus usuaris. La llengua dels documents és preferentment la catalana, però també té en compte les llengües curriculars i la diversitat lingüística de l'alumnat. La dinamització de la biblioteca escolar, a càrrec d'una comissió, comprèn la planificació i el desenvolupament de diferents programes, propostes i activitats per al foment de la lectura.

Algunes de les activitats que es porten a terme per fomentar la lectura són:

- 30 minuts de lectura diària en diferents modalitats: lectura en veu alta, individual, en gran grup, per part del mestre/a, etc.
- Apadrinament lector des d'I5 fins a 6è.
- Tertúlies literàries des d'I5 fins a 6è.
- Biblioteques d'escola i d'aula en tots els cursos.
- Dinamitzar activitats per Sant Jordi (autors a l'aula, contacontes...)
- Maletes viatgeres des d'I3 fins a 2n.
- Ús de la plataforma LEGILAND des de 3r fins a 6è.
- Participació al certamen literari de lectura en veu alta (4t, 6è i aula d'acollida) i participació en concursos literaris.

9.5. Projecció del centre

L'escola té una pàgina web que li permet la comunicació amb tota la comunitat educativa. S'hi pot trobar informació adreçada a l'alumnat i a les seves famílies: documents de centre, projectes que es fan al centre, instal·lacions, història, serveis, activitats extraescolars, etc.

La pàgina web és un recurs compartit per l'equip docent i no docent i s'han establert els mecanismes adequats per mantenir-la constantment actualitzada. La llengua vehicular del lloc web és el català i vetllem perquè tot allò que s'hi publiqui passi per correcció tècnica i lingüística.

9.6. Xarxes de comunitats virtuals i noves tecnologies

El centre potencia l'existència de xarxes de comunitats virtuals i entorns virtuals d'aprenentatge, en les quals intervenen el professorat (per intercanviar informació,

experiències, recursos o intercanvis amb altres centres), l'alumnat (per treballar aspectes relacionats amb el currículum) i les famílies (Instragram de l'AFA, comunicacions entre família i escola).

El centre ha introduït de manera progressiva de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i els mitjans audiovisuals a les aules. Suposen un recurs bàsic per a l'aprenentatge de les llengües. Actualment disposem d'un canó projector amb connexió a internet i utilitzem llibres digitals en algun curs.

9.7. Intercanvis i mobilitat

Les sortides, colònies, viatges i intercanvis creen dinàmiques encaminades a millorar la competència lingüística de l'alumnat, a viure necessitats de comunicació i interacció reals en el seu propi context, a generar bones pràctiques, a facilitar la interrelació sociocultural i a afavorir el coneixement de la riquesa històrica, lingüística i cultural.

El claustre considera que els alumnes que participen en projectes que potencien la seva competència lingüística tenen més recursos i estratègies per accedir als altres aprenentatges. Per aquest motiu, l'escola participa en programes d'immersió lingüística i Erasmus + (Etwinning i Erasmus Intern).

“Diversos som els homes i diverses les parles ”

Salvador Espriu

L'ús de les llengües maternes en el marc d'un enfocament plurilingüe és un component essencial de l'educació de qualitat, que és la base per apoderar les dones i els homes, i les seves societats. Hem de reconèixer i promoure aquest potencial per a no deixar ningú endarrerit i per construir un futur més just i sostenible per a tothom.

Irina Bokova

Directora general de la UNESCO

10. BIBLIOGRAFIA

Referències legislatives

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'Educació, publicada al DOGC número 5422, el 16 de juliol de 2009.

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, publicat al DOGC número 5686, el 5 d'agost de 2010.

Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, publicat al DOGC número 7477, el 19 d'octubre del 2017.

Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica, publicat al DOGC número 8762, el 29 de setembre del 2022.

Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil, publicat al DOGC número 8851, el 9 de febrer de 2023.

Referències bibliogràfiques

Dalmau, M., Sala, I. i Llinares, M. (2015). *Pautes sobre el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA)*. Barcelona: Universitat Ramon Llull, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna. Recuperat de: <https://blocs.xtec.cat/mobilsperrlainclusio/files/2017/01/GUIA-DUA-PDF.pdf>

Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació. (2015). *De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Una escola per tothom, un projecte per cadascú*. Recuperat de: [escola-inclusiva.pdf \(xtec.cat\)](#)

Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació (2018). *El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural*. Recuperat de: [El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya.pdf \(gencat.cat\)](#)

Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació (2023). *Mesures i suports universals en el centre educatiu. Orientacions per als centres en la planificació de mesures i*

suports universals. Recuperat de: [Mesures i suports universals en el centre educatiu \(gencat.cat\)](https://gencat.cat/)

Sanmartí, N. (2020). *Avaluar és aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències*. Recuperat de: [Avaluar és aprendre \(xtec.cat\)](https://xtec.cat/)

Webgrafia

Disseny universal per a l'aprenentatge. Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació. (En línia) <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/projectes-educatius-inclusius/disseny-universal-per-a-laprenentatge/> [Consulta: 10 de febrer del 2024]

Tractament integrat de llengua i continguts. (En línia) [Tractament Integrat de Llengua i Continguts | Metodologia i eines TILC \(xtec.cat\)](https://xtec.cat/) [Consulta: 10 de febrer del 2024]